

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор загальноосвітнього
навчального закладу І-ІІІ
ступенів Скандинавська
гімназія

_____ Т.Е. Пушкарьова

23 червня 2018 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

І-ІІІ СТУПЕНІВ

СКАНДИНАВСЬКА ГІМНАЗІЯ

Дарницького району міста Києва

для 2-4 класів

НА 2018-2019 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол №8
від 23 червня 2018)

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма для 2-4-х класів загальноосвітнього навчального закладу I-III ступенів Скандинавська гімназія розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», наказу МОН України №407 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня».

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчального плану (додаток 1);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2; зміст навчальних програм мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;

форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти Скандинавської гімназії I ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний плани початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову,

сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мови навчання у системі загальної середньої освіти та спеціалізації закладу освіти обрано навчальний план початкової школи для спеціалізованих шкіл з українською мовою навчання і поглибленим вивченням іноземних мов (I ступінь) (Додаток 1).

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

На основі вищезазначеного навчального плану складено на поточний навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості закладу та індивідуальні освітні потреби учнів.

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідного бюджету.

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я", "Фізична культура" та "Хореографія".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517), а саме: 2-4 класи діляться на 2 групи з наповнюваністю понад 27 учнів при вивченні української мови, англійської мови та інформатики.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на предмети інваріантної складової. Враховуючи те, що варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості закладу, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу, години варіативної складової використано на збільшення годин для вивчення предметів інваріантної складової. А саме:

2 клас – українська мова – 1 год, мистецтво – 1 год;

3 клас - українська мова – 1 год, мистецтво – 1 год;

4 клас - українська мова – 1 год,

що відображається в навчальному плані гімназії (I ступінь).

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Враховуючи вищезазначене розподілено навчальний час між предметами «Фізкультура» (2 год/тиждень) та «Хореографія» (1 год/тиждень). Вказані зміни внесено у зв'язку зі значним перевантаженням закладу учнями, що унеможливило одночасне використання спортивних залів гімназії. Це дозволяє формувати в учнів здатність володіти різними способами рухової діяльності та є додатковим компонентом змісту з використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Для проведення уроків хореографії гімназія має хореографічний зал з необхідним обладнанням, а також відповідне кадрове забезпечення - 2 кваліфікованих вчителів хореографії.

Для недопущення перевантаження учнів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється

враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізують вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») та має враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (Додаток 2).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Кадрове забезпечення освітньої діяльності: 33 педагоги, з них 22 вчителі початкових класів та 11 вихователів.

Учителів вищої категорії – 20,

спеціалістів I категорії – 3,

спеціалістів II категорії – 1,

спеціалістів – 7,

вчителів - методистів – 11,

старших вчителів – 6,

«Відмінник освіти України» – 1,

«Відмінник столичної освіти» -1.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584 та підручників, посібників, рекомендованих МОН України. Перелік навчальних програм наведено у додатку 2.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності гімназії дає можливість кожному класу мати окремий кабінет і обладнання в ньому,

організовувати навчально-виховний процес у відповідності до санітарно-гігієнічних норм, вимог, правил безпеки та з метою запобігання травматизму та збереження життя та здоров'я дітей. Для початкової школи виділено окремий блок, де розташовані класи, 2 комп'ютерних кабінети для занять з інформатики та гурткової роботи, кабінети груп подовженого дня, окремі туалетні кімнати для дівчат і хлопців, окремий вхід. Для учнів працюють 2 спортивні зали, хореографічний зал, кабінет психолога, логопеда, бібліотека, їдальня, медичний та стоматологічні кабінети.

Якість проведення навчальних занять забезпечено відповідним рівнем педагогічних працівників, матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) відбувається через оцінювання навчальних досягнень учнів 3-4-х класів, яке здійснюється за 12-бальною шкалою з предметів інваріантної складової освітніх галузей: «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)», «Математика», «Природознавство». Навчальні досягнення здобувачів у 2 класах підлягають вербальному оцінюванню. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Оновлення методичної бази освітньої діяльності:

- кадрове та науково-методичне забезпечення освітнього процесу;
- створення організаційних умов для безперервного вдосконалення фахової освіти і кваліфікації педагогічних працівників;
- проведення системи методичних заходів, спрямованих на розвиток творчих можливостей педагогів. Виявлення перспективного педагогічного досвіду та участь у його вивченні, узагальненні та впровадженні;
- залучення педагогів гімназії до науково-дослідницької та експериментальної діяльності з метою впровадження інноваційних технологій в освітній процес.

Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення:

- попереджувальний контроль за дотриманням єдиного мовного режиму;
- контроль за дозуванням домашніх завдань з предметів навчального плану з метою недопущення перевантаження учнів;

- відвідування уроків читання з метою перевірки роботи по відпрацюванню навичок читання;
- контроль за єдиним орфографічним режимом в 2-4 класах;
- контроль стану викладання хореографії;
- контроль роботи ГПД;
- відвідування уроків у 4-х класах (наступність викладання);
- контроль стану викладання англійської мови в 4-х класах;
- моніторингове дослідження рівня навчальних досягнень з основних предметів у 4-х класах.

Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти.

Формування соціальної компетентності дитини базується на таких особистісних утвореннях: мотивація досягнення, довільність, позитивне ставлення до себе, висока самооцінка, здатність до конструктивної поведінки у складних ситуаціях.

Формування освітнього середовища здійснюється шляхом:

- здійснення системи позакласних виховних заходів із використанням специфічних видів роботи, методів і прийомів, наповнених цілеспрямованою вмотивованою активною діяльністю учнів спільно з батьками та представниками громадськості;
- впровадження курсу практичних занять у процесі роботи групи подовженого дня;
- здійснення соціальних проектів (індивідуальних і колективних).

Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників:

- проходження курсів підвищення кваліфікації;
- сприяння педагогічним працівникам у професійних стажуваннях, сертифікаційних програмах, тренінгах, вебінарах тощо;
- підвищення педагогічної майстерності завдяки періодичним фаховим виданням;
- кожний учитель має можливість працювати за комп'ютером, користуватися послугами мережі Інтернет;
- поповнення шкільної бібліотеки науково-методичною та довідковою літературою;
- заходи, спрямовані на підсилення практичного напрямку самоосвіти (навчальні семінари, інструктивно-методичні

- консультації та наради, психолого-педагогічні семінари з презентаціями педагогічних новинок, проблемні семінари;
- заохочення вчителів до активної творчої діяльності (предметно-методичні тижні, узагальнення педагогічного досвіду, ділові ігри, конкурси професійної майстерності;
  - оприлюднення індивідуальних напрацювань (публікація методичних знахідок, творчі звіти, майстер-класи тощо).

Освітня програма ЗНЗ I-III ступенів Скандинавська гімназія для 2-4 класів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

**Навчальний план 2-4-х класів спеціалізованої школи з українською мовою навчання
і поглибленим вивченням іноземних мов (І ступінь)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом (1-4)
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7+1	7+1	7+1	28+3
	Іноземна мова (англійська)	3	3	4	13
Математика	Математика	4	4	4	16
Природознавство	Природознавство	2	2	2	8
Суспільствознавство	Я у світі		1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1+1	1+1	1	4
Технології	Трудове навчання	1	1	1	4
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	4
	Фізична культура/хореографія**	2+1	2+1	2+1	12
Усього		20+3	21+3	22+3	82+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять *		2	2	1	6
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26	100

*Години варіативної складової використано на вивчення предметів інваріантної складової, а саме: *українська мова, мистецтво – 2,3 клас; українська мова -4 клас.*

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються, і розподілені між предметами *фізкультура -2 год і хореографія – 1год.*

Додаток 2

Наказ Міністерства освіти і науки України від
20.04.2018 № 407 (складено за таблицею 8 до
Типової освітньої програми).

Затверджено наказом МОН від 29.05.2015 № 584

**Перелік навчальних програм
для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти I ступеня
Скандинавська гімназія**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
3.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
4.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
5.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
6.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
8.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Хореографія. Навчальна програма для 1-4 класів, автор Тараканова О.П.